

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกรณีเจ้าหน้าที่
โอนย้ายไปหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น (กรณีเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโอนย้ายไปสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี)

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๑.๖/๓๔๒๔ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า โดยที่เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ร่วมลงนามในคำสั่งกรมควบคุมมลพิษ ที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีอดีตข้าราชการในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้าราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง และข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิดในโครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ

ต่อมาคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้รายงานผลการสอบสวนไปยังผู้แต่งตั้งและผู้แต่งตั้งมีความเห็นแตกต่างกัน โดยเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยกับผลการสอบสวน ในขณะที่ผู้อื่นที่ร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ เห็นควรให้มีการสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม และจะต้องมีการเสนอแต่งตั้งประธานกรรมการคนใหม่ เนื่องจากประธานกรรมการคนเดิม ซึ่งเป็นข้าราชการในสังกัดสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเกษียณอายุราชการ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีประเด็นที่ขอหารือ ดังนี้

๑. เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีไม่ใช่หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดสังกัดอยู่ในขณะที่ความเสียหายเกิดขึ้น สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจึงไม่ใช่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกรณีแต่งตั้งประธานกรรมการคนใหม่แทนประธานกรรมการคนเดิมที่เกษียณอายุราชการตามข้อ ๙ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ใช่หรือไม่ ทั้งนี้ เทียบเคียงกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่ได้ให้ความเห็นไว้ในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกรณีเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดลาออกหรือโอนย้ายไปหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น (เรื่องเสร็จที่ ๗๓๓/๒๕๕๒)

๒. เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้รายงานผลการสอบสวนโดยเสนอความเห็นไปยังผู้แต่งตั้งร่วมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แม้ผู้แต่งตั้งร่วมจะมีความเห็นที่แตกต่างกัน ย่อมถือว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ตามคำสั่งกรมควบคุมมลพิษ ที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๙ ดังกล่าว ย่อมสิ้นสุดลง โดยกรมควบคุมมลพิษในฐานะหน่วยงานที่ได้รับความเสียหายจะต้องรวบรวมความเห็นดังกล่าวเพื่อส่งให้กระทรวงการคลังพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ตามข้อ ๒๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ใช้หรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้นใหม่ และอยู่ระหว่างให้ผู้แต่งตั้งลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ดังนั้น การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้นใหม่จึงมีผลเป็นการยกเลิกคำสั่งกรมควบคุมมลพิษ ที่ ๓๗๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ไม่ต้องพิจารณาข้อหาหรือของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคำสั่งเดิมของกรมควบคุมมลพิษอีกต่อไป

เมื่อข้อเท็จจริงได้เปลี่ยนแปลงไป สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจึงประสงค์ที่จะขอหารือเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามคำสั่งของกรมควบคุมมลพิษที่ได้จัดทำขึ้นใหม่ว่า เลขาธิการนายกรัฐมนตรีจะมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดหรือไม่ เนื่องจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีไม่ใช่หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดสังกัดอยู่ในขณะที่ความเสียหายเกิดขึ้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็นดังกล่าวแล้ว เห็นว่าการพิจารณาว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งใดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีเจ้าหน้าที่ผู้อยู่ในข่ายว่าเป็นผู้กระทำละเมิดได้ย้ายไปสังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นภายหลังเมื่อเหตุละเมิดเกิดขึ้นแล้ว นั้น การพิจารณาว่าผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด จะต้องพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่ผู้อยู่ในข่ายว่าเป็นผู้กระทำละเมิดเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งใดในขณะกระทำละเมิด หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ในขณะนั้น จึงเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด แม้ต่อมาจะปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้โอนย้ายไปสังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นแล้วก็ตาม การโอนย้ายไปสังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นภายหลังเมื่อเหตุละเมิดเกิดขึ้นแล้วไม่ทำให้อำนาจการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีนี้สิ้นสุดลง และไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นนั้นเข้ามาเป็นหน่วยงานที่จะร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดด้วย ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๒๑๙/๒๕๕๐^๑

^๑นอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๖๔๓/๒๕๕๐ เรื่องเสร็จที่ ๓๘๘/๒๕๕๒ และเรื่องเสร็จที่ ๗๓๓/๒๕๕๒

เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีไม่ใช่หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้อยู่ในข่ายว่าเป็นผู้กระทำละเมิดสังกัดอยู่ในขณะที่มีการกระทำละเมิด สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจึงไม่ใช่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ดังนั้น เลขาธิการนายกรัฐมนตรีจึงไม่ใช่ผู้มีอำนาจร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว

(นายอัษฎพร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๕๖